

אמרי נהרדעי: כל מודעא

מ-ב דלא כתיב בה [מודעה שאין כתוב בה] "אנן ידעינן ביה באונסא דפלניא [יודעים אנו איזה אונס יש לו ואונס גמור הוא]", אלא שכתבו העדים: פלוני אמר להם שהוא אנוס, לאו מודעא היא, ואינה מועילה לבטל.

ומקשינן עלה: מודעא דמאי [במודעה הבאה לבטל את מה אנו עוסקים]?!

אי מודעא דניטא ודמתנתא, שהוא מוסר מודעא לבטל את הגט או את המתנה שהוא עומד ליתן —

אם כן למה לי שידעו העדים באונסו, והרי מסירת המודעה גלויי מילתא בעלמא היא?! כלומר: די לנו במה שהוא מגלה דעתו שהוא אנוס, כי הרי הרבה בני אדם יוכלו לידע שהוא אנוס, כי אם אינו אנוס בזה ומרצונו הוא נותנם, כי אז למה מבטלו. (1)

דסתם קנין לכתובה עומד, כלומר: סתם קנין מסכים המקנה שיכתובהו. (11)

כאן שבה הגמרא לדין מודעא: רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו:

לא כתבינן מודעא, אלא אמאן דלא ציית דינא, [אין כותבים מודעא אלא כשהאונס הוא אדם שאינו שומע לדין תורה], אבל אם אותו אדם שעליו מספר המוכר שהוא אנוס, הוא אדם השומע לבית הדין, אין לכתוב מודעא, ומשום שאומרים אנו לו "אינך אנוס! כי אם אנוס אתה, למה אינך תובעו לבית דין".

ואילו אביי ורבא דאמרי תרוייהו:

כותבים מודעא אפילו עלי ועליך שאנו אנשים הנשמעים לדין תורה; כי פעמים שבית הדין אינו מצוי לתובעו לדין.

רצון גמור למכור כדי להשיג מעות מכל מקום מוסר הוא מודעה, כי בדעתו לכשיהיה לו מעות להוציא את המודעה ולבטל טת המכירה, מה שאין שייך לומר כן בגט ובמתנה, שאם בשעתו יש לו רצון גמור ליתנם לא היה מוסר מודעה לבטלם, אלא ודאי אין לו רצון ליתנם ומשום אונס הוא נותנם.

והוסיף עוד הרשב"ם: "ודוקא מודעה שיש בה אונס [כלומר, אף בגט המודעה מועילה משום שאנו מבינים שהיה כאן אונס, וכפי שנתבאר], אבל בלא אונס, אי טעין ואמר "גט שאעשה לא יהא גט", אין זה ביטול, דכיון דלא נאנס כלל, אנן סהדי דגמר בלבו בששת מעשה לעשותו גט גמור, ולא מהני ביה ביטול דקודם כתיבה, אלא אם כן ביטלו אחר כתיבה".

וב"חידושי רבי שמעון" סימן כז כתב: יש

[אם כן] ליבעי שלשה, דסתם שנים לאו בית דין יניחו אפילו למאן דאמר שנים שדנו דיניהם דין".

11. כתב הרשב"ם בטעם הדבר: דכיון דמקנה ליה בסודר בפני עדים, וממהר להקנותו מיד, ואינו מדחהו עד שילך וימשוך במטלטלין, או ילך ויחזיק בקרקעות, אם כן מתכוין הוא להקנותו בעין יפה ומסתמא רוצה שיכתבו ללוקח.

1. הוסיף הרשב"ם לבאר: בשלמא כשהוא מוסר מודעה על מקח שהוא מקבל מעות בתמורת המכירה, יש לומר כיון שכל מה שהוא מוכר הרי אינו אלא משום שנוזק הוא ברגע זה למעות, אי לכן, אם כי בשעת המכירה יש לו

עושים וכותבים מודעה על ביטול
מקח]ו! (2)

ומשנינן: לעולם מודעה דזביני, ומיהו מודי
רבא דכתבינן מודעה היכא דאניס, וכמעשה
דפרדיסא! כלומר: אף שבסתם אונס סובר
רבא שאין כותבים מודעה, מכל מקום יש
אונס — דוגמת האונס שבמעשה דפרדיסא
המתבאר בסמוך — שבו מודה רבא
שכותבים מודעה, ובמודעה כעין זו אמרו
נהרדעי שצריך לכתוב בה "אנן ידעינן בה
באונסא דפלניא".

ואי מודעה דזביני [של מכר], דבזה יש לומר
אף שאינו אונס, בכל זאת כיון שנאלץ הוא
למכור רק משום שבשעה זו נצרך הוא
למעות, לכן מתחכם הוא למכור ולקבל
מעות, ויחד עם זאת מוסר הוא מודעה כדי
שבבוא הזמן כשיהיו לו מעות, אז יוציא את
המודעה ויבטל את המכר למפרע; ובה אכן
יש לומר שלא יכתבו לו שטר מודעה אלא
אם יודעים הם שאכן אונס הוא אונס גמור

אף כך אי אפשר לומר, ומשום: דהאמר
רבא: לא כתבינן כלל מודעה אזביני [אין

בקצת אונס, הובאו דבריו ב"קובץ שיעורים"
אות קע], משום דעל פי שיקול הדעת כל מעשה
שאדם עושה יותר באחרונה היא יותר חשובה,
דתלינן ששקל דרכיו בדעתו יותר מבראשונה,
דיש לתלות דבמשך הזמן נתוספו לו איזו ידיעות
מה שלא חשב אודותם קודם, ומשום הכי אם
עשה מודעה לבטל איזה קנין מה שיעשה אחר
כך, יש לומר דלא מהני המודעה לבטל המעשה
שלאחר כך, דהמעשה של אחר כך חשיב
כ"מעשה", והראשונה כ"דיבור" ו"לא אתי דיבור
ומבטל מעשה", אבל אם יש קצת אונס בדבר,
אף דאמרינן "אגב אונסיה גמר ומקנה", מכל
מקום לא נקרא רצון מוחלט יותר מהרצון הקדום,
שעשה לסתור ולעקר את המעשה שלאחר כך,
דלא שייך לאמר דבשביל שנעשה מאוחר בזמן
הוא יותר שיקול בדעת וחשוב, אחרי שעשה על
ידי אונס והוא מעושה בדבר.

להבין עיקרה של מודעה מה היא, אם הוא
לגלות הענין שמה שעושה אחר כך אינו ברצון
מוחלט [והענין מתבטל משום שהוא לא נעשה
ברצון מוחלט], או שענין המודעה הוא מעשה
בפני עצמו שסותר ועוקר את המעשה של אחר
כך.

וכתב שם, דלכאורה פשוט דברי הרשב"ם
שכתב דמודעה עם אונס מועלת אבל בלא אונס
כיון דאנן סהדי דגמר בלבו לעשותו גט גמור,
לא מהני ביטול דמעיקרא, מורים דעיקרה של
מודעה הוא לגלות על גמירות דעת של אחר כך;
ואולם כתב שם להוכיח שאין הדבר כן, אלא
ענין המודעה היא פעולה מחודשת שאדם עושה
לבטל ולעקר מה שיעשה אחר כך, וכענין של
ביטול שליחות וחזרה מהקנין קודם שחל [אתי
דיבור ומבטל דיבור] שהוא עקירה וביטול על
מה שעשה מקודם, וכמו כן יכול אדם לעשות
תחבולה לבטל ולעקר מה שיעשה אחר כך.

2. ביאר הרשב"ם את טעם דינו של רבא שהוא
על פי המבואר לקמן מח א "תלוהו וזבין זביניה
זביני", כלומר, אף אם תלוהו לאדם שימכור
שלא ברצונו הרי המכר חל, אלא שהדין חלוק,
אם אנסוהו למכור קרקע סתם והוא מעצמו

ובביאור דברי הרשב"ם שהוצרך לאונס, אף
שלא האונס הוא המבטל את המקח אלא
המודעה, ביאר שם רבי שמעון: דמשום הכי לא
מהני מודעה רק כשיש קצת אונס [כן מבואר
בשו"ת הריב"ש סימן רלב דלענין מודעה די

אעלים את שטר המשכנתא, ואסתמך על חזקת שלש השנים שישבתי בפרדס מבלי שמחית, ואטען "לקוחה היא בידי" —

באונס כי האי גוונא כתבינן מודעא אפילו אזביני, ועל אופן כעין זה הוא שאמרו "כל מודעא דלא כתיב בה אנן ידעינן ביה באונסא דפלניא לאו מודעא היא".⁽³⁾

דמעשה בההוא גברא דמשכינ פרדיסא לחבריה לתלת שנין, בתר דאכלה תלת שני חזקה, אמר המלוה ללוה בעל הפרדס: אי מזבנת לי, מוטב; ואי לא מזבנת לי, כבישנא לשטר משכנתא, ואמינא: "לקוחה היא בידי", [מעשה בפרדס שניתן למלוה לאוכלו שלש שנים במשכנתא, ולאחר שלש שנים בא המלוה אל הלוה ואמר לו: אם תמכור לי את הפרדס מה טוב, ואם לא

ולשון הרמב"ן הוא "ודאקשינן והא אמר רבא לא כתבינן מודעא אזביני, פירשו כל רבותינו ז"ל שהיא מה שאמר לקמן הילכתא תלוה וזבין זביניה זביני, [כלומר, ממילא אתה למד כן מדברי רבא], והוקשה לנו, אי הכי מאי קושיא: כי אמר רבא תלוה וזבין זביניה זביני, הני מילי בשלא מסר מודעא, אבל במסירת מודעא מודה הוא, שהרי רב הונא אמרה [לדין תלוה וזבין] באותו הלשון עצמו [שאמרה רבא] והוא מריה דשמעתא [דתלוה וזבין זביניה זביני] ואף על פי כן במסירת מודעא מודה שהמודעא מבטלת המכירה; ורבינו שמואל פירש ואמר, דלרבא אין כותבין, דאי בשדה זו בלא מסירת מודעא נמי, ואי בשדה סתם אף על פי שמסר מודעא נמי, שהרי אין אונס בשדה זו שמדעתו בירר ומכרו".

[ומשמע מלשונו, דגם לרשב"ם אין הם דברי רבא שאמר כן במפורש, שהרי לא הזכיר שלהרשב"ם אינו כמו שהבין בתחילה; אלא שאם כן צריך ביאור מה הועילו דבריו בשם הרשב"ם ליישב מה שהקשה, וצ"ב].

3. כתב הרשב"ם: "כי האי גוונא דמעשה דפרדס דלקמן, דמתוך פחד שמפחידין אותו להפסיד הפרדס לגמרי בלא דמים קמזבין ליה אין בלבו למכור לגמרי, אלא עד שינצל מן הפחד, הכא ודאי כתבינן מודעא, דהא אונס גמור הוא, דאי לא מזבין ליה מערער למחזיק יפסיד אותו

החליט איזה הוא מוכר, אז אכן מכרו קיים, אבל אם אנסוהו על שדה מסויימת, אין מכרו מכור. ולכן אין שייך מודעא בזביני ממה נפשך: אם אנסוהו על שדה סתם, והוא בירר מעצמו, הרי מכרו מכר ולא יועיל מודעא אף אם יודעים העדים באונסו, ואם על שדה מסויימת אנסוהו, למה לו מודעא יביא עדים שאנסוהו. והוסיף הרשב"ם "ומיהו רב הונא דאמר לקמן תלוה וזבין זביניה זביני, חזינן דאכשר מודעא אזביני, דלית ליה הך סברא דרבא", והיינו, דכן מבואר שם בסוגיא לקמן מח ב לדעת רב הונא שכותבין מודעא אזביני, ופירש שם הרשב"ם בד"ה מאן דחתם "דאף על גב דתלוהו וזבין זביניה זביני, הני מילי היכא דלא מסר מודעא, אבל המודעא שכתב בה תבטל המכירה", אלא שלא ביאר הרשב"ם מה הוא יסוד מחלוקתם, [ואפשר — על פי הדרך המבוארת לעיל בשם הגרשש"ק — שמחלוקתם היא אם "תלוהו וזבין" אינו אונס כלל, ואם כן מעשה זה מבטל את המודעה, או שמה אף שאינו אונס כדי לבטל את המקח, מכל מקום אטונס קצת יש כאן עד שיועיל המודעה לבטל את המקח].

ב. והנה מלשון ומדברי הרשב"ם נראה לכאורה, שכן אמר רבא בהדיא "לא כתבינן מודעא אזביני", אלא שטעמו הוא משום דתלוה וזבין זביניה זביני, ורב הונא, אף שהוא מודה בדין תלוה וזבין, חולק הוא בדין מודעא.

אמר רב יהודה: האי מתנתא טמירתא

[מתנה טמונה, ומפרש לה ואזיל], לא מגבינן

המחזיק למערער בטענותיו, (דהכא) [והכא] הוא דאמרי נהרדעי דצריך למיכתב אנו יודעים ביה וכו"; [הנה בפשטות, כוונת הרשב"ם היא להסביר: למה לא אמרינן "תלוהו וזבין זביניה זביני", ולזה ביאר מה שביאר; אך אמנם צ"ע, כי מעשה דפרדיסא היא "שדה זו" שבזה סובר רבא ש"תלוהו וזבין לאו זביניה זביני", ומעיקרא לא הוקשה לנו כלל למה מתבטל המכר, וצ"ב].

ואולם הרי צריך ביאור מה הועלנו בישובנו, כי אכתי תיקשי: למה צריך הוא מודעא, שהרי אם יודעים העדים את האונס, יבואו ויעידו על האונס, ולמה צריך הוא מודעא?! שהרי מטעם זה אמר רבא, שאין כותבין מודעא א"שדה זו" שאין ממכרו ממכר כשתלוהו, וכמו שנתבאר לעיל; וזה הוא שהוקשה לרשב"ם, והביא על זה את דברי הר"ח וז"ל הרשב"ם:

האי עובדא דפרדיסא פירש רבינו חננאל היאך ידעו העדים באונס של בעל הפרדס, דאם בפני עדים אמר לו המחזיק טענות דלקמן, אין צריך מודעא, אלא יעידו ששמעו לזה המחזיק שבא בעקיפין על בעל הפרדס, ויטול בעל הפרדס את שלו!?

וכך פירש [רבינו חננאל איך עושים באופן כזה את המכר ואת המודעא, וכיצד יודעים העדים באונס]: אתא מריה דפרדיסא [יבוא בעל הפרדס לאחר דין ודברים שהיה בין בעל הפרדס למחזיק בה, והודיעו המחזיק, שאם לא ימכור לו יטען ששלו היא] גבי סהדי, ואודעינהו הני מילי [ויספר להם דברים כהוייתם] שרוצה זה לגוולו פרדס בטענותיו, ואמר להו [ויאמר בעל הפרדס לעדים] "אנא תבענא ליה קמייכו ושמעו מיניה דטעין זבינתא ניהלי, ולית לך עלי ולא מידי [אני אתבע אותו שיתן לי את הפרדס, והסכיתו ושמעו איך שהוא אומר לי "שלי היא כבר, כי

קניתיה ממך וכבר החזקתי בו שלש שנים"], ובתר הכי אמר ליה [ילך בעל הפרדס למי שקיבל את השדה במשכונא, ויאמר לו] בחשאי [שלא ישמעו העדים] "אנא מזביננא לך [הרי אתה לא רוצה לגזול ממני את השדה, ולא טענת כן אלא לאלצני למכור לך, ואם כן אני מסכים למוכרה לך], ואמר ליה [ואז הרי יאמר המחזיק בפרדס לבעל הפרדס] "כתוב לי שטר מכירה שלא בפני, כדתנן כותבין שטר למוכר אף על פי שאין לוקח עמו, והביאהו לי, ואתן לך הדמים", והלך זה וסיפר לעדים מה שאמר לו זה לכתוב לו שטר מכירה, וכן עשה [בעל הפרדס, שכתב לו שטר מכירה], וקודם שכתב ומסר השטר מכירה, אמר [יאמר בעל הפרדס] לעדים "אתם שמעתם שטען לקוחה היא בידי זה שלש שנים, ואנא כתבנא ליה שטר מכירה כמו שאמר שלא בפניו, ואגבה הדמים, השתא מסר אנא מודעא קמייכו דלאו ברעות נפשי מזביננא להאי פרדיסא אלא משום דכפר במשכנתא [מוסר אני מודעא מודעא בפניכם שלא ברצוני אני מוכר לו פרדס זה אלא משום כפירתו במשכנתא] ובתר הכי תבענא ליה לדינא, ומפקינא לה מיניה, [ולאחר מכן בדעתי לתובעו לדין ולהוציא את הפרדס מידו] על ידי [שהוא הרי] יראה שטר מכירה זה שמהיום, ו[אילו] אני אוציא המודעא לפניו המבטלתו, והוא לא יתן לכו [שלא להציג את שטר המכירה אלא] לטעון ולומר, ששלש שנים היתה לקוחה לו הקודמין לשטר זה".

וב"בית יוסף" סימן רה, אחר שהביא את כל לשון הרשב"ם כתב, ביאור דבריו: דלרבא שלש חלוקות בדבר:

א. ב"שדה סתם" זביניה זביני, ואפילו מסר מודעא, משום דכיון דמדעתו בירר ונתן לו שדה זו ליכא אונס.

מה הוא "מתנתא טמירתא":

דציוה אותם בסתם לכתוב לו מתנה ולא הוסיף ואמר להו לעדים "תיתבו בשוקא וכבריתא ותכתבו ליה [כיתבו את השטר בשווקים וברחובות]" כלומר, כיתבו את השטר לעין כל.

ומפרשת הגמרא: מאי בינייהו [מאי נפקא מינה לדינא בין שתי הלשונות של רב יוסף?]

איכא בינייהו: שטר מתנה שאמר הנותן לעדים בסתמא, דהיינו שלא אמר להם "היחבאו" ואף לא אמר להם לכתוב לעין כל, שלפי לישנא בתרא דרב יוסף אף זו "מתנתא טמירתא היא" דלא מגבינן בה.⁽⁵⁾

אמר רבא: ו"מתנתא טמירתא" אף שאין מקיימים את האמור בה, הו"א אותה מתנה

בה, כלומר, אין מעמידים את הדבר הניתן ביד המקבל!⁽⁴⁾

ומפרשינן: היכי דמי מתנתא טמירתא [מה היא זו]? אמר פירש רב יוסף:

דאמר להו הנותן לפהרי "זילו אטמורו וכתבו ליה [צאו וכיתבו שטר מתנה בהיחבא]" והטעם שאין מגבין בו הוא, כי יש להניח שלכך אמר להם לעשות מעשיהם בהיחבא, כי כבר נתנה לאחר, ונתחרט, ואין מתנה זו ולא כלום; או אפשר, שאנוס הוא לתת מתנה זו לאחר, ומשום כך כותב הוא שטר מתנה לזה, כדי שיוכל לטעון כלפי מקבלי המתנה האחרים, שכבר נתונה היא לזה, ונמצא שלא נתכוין כלל להקנות לזה את המתנה.

ואיכא דאמרי כך הוא שאמר פירש רב יוסף

מסר מודעא בשעת מכירה, גלי דעתיה דמחמת האונס הוא מוכר, והילכך כל כי האי גוונא כתבינן מודעא, כן נראה לי; וראה בב"ח שהשיג על דברי ה"בית יוסף".

4. כתב ב"נמוקי יוסף" [כא א מדפי הרי"ף]: מדקאמר "לא מגבינן ביה" ולא אמר "לאו כלום הוא", יש ללמוד, דאנן הוא דלא מגבינן משום דאפשר דלא גמר ויהיב, אבל אם החזיקו הוא בנכסים, או שהחזיק הוא בהן בפני הנותן ולא מיחה בו, בכי האי גוונא ודאי מהניא, דאיגלאי מילתא דלאו ל"מתנתא טמירתא" איכוין, אלא דעתו היה להקנות, וראה עוד שם.

5. תמהו התוספות: מה שואלת הגמרא מאי בינייהו, והרי בהדיא חלוקים הם בסתמא?! וראה בדבריהם גירסת הר"ח ב"איכא דאמרי".

ב. ו"בשדה זו" אינו מודעא, דהא כי מברר [על ידי עדים] שהיה אנוס בשעת מכירה בטלו זביני, הילכך לא כתבינן [ואין צורך בו, כי יביא את העדים ויבטלו את המכר].

ג. וכי הוי כגוונא דפרדיסא, דאי לאו דמסר מודעא לא הוה אפשר לברורי אונסיה, [הדין הוא]: כי מסר מודעא בטלו זביני, דהא "שדה זו" היא; ואילו לא מסר מודעא זביניה זביני דהא לא ידעו עדים באונסיה, דמאחר שאינו אומר לו בפני עדים "אי לא מזבנית לי אכבשיה לשטר משכנתא" נמצא שאינם יודעים באונסו אלא על פי מסירת המודעא, ואך על פי שהוא אומר בפני עדים "זבנתה ניהלי" ואחר כך רואים שטר מכירה מאוחר לשטר שאמר להם הלוקח שהיתה מכורה לו, [מכל מקום] איפשר שבשעת מכירה גמר והקנה מפני שהיה צריך למעות, והשתא הדר ביה, כיון שלא גילה דעתו בשעת מכירה שמחמת האונס הוא מוכר, ו[מיהו] כי

כדי שלא תדע האשה — שטר מתנה לבנו הגדול].

אתו [באו היורש והאשה] לקמיה **דרבא**,
אמר להו רבא:

לא מר — הבן — **קנה** כי "מתנתא טמירתא" היא; **ואף לא מר** — האשה — **קנה**, כדמפרש טעמא ואזיל.

וממעשה זה למד מי שלמד ד"הויא מודעא לחברתה", כי **מאן דחזא** [מי שראה מעשה זה], **סבר**: לכן לא קנתה אף האשה, **משום דהויא** — מתנתא טמירתא זו שכתב לבנו — **מודעא לגבי חברתה** [הוא השטר שכתב לאשה].

ומיהו **לא היא**, אלא "מתנתא טמירתא" כמי שאינו הוא!

והני מילי **התם** לא קנתה האשה, משום **דמוכחא מילתא דמחמת אונסא הוא דכתב** לה [ניכרים הדברים שכתב מתנה זו מפני האונס שאנסתו לכתוב לה שטר מתנה], ולכן מועיל שטר מתנה זה במקום מודעא.

אבל הכא בסתם "מתנתא טמירתא" אין היא מועילה לבטל שטר מתנה גמור שכתב לאחר אחריה, ומשום שיש לומר: **מר** — השני שכתב לו שטר מתנה בגלוי — **ניחא** ליה למוכר **דליקני** את המתנה, **ומר** — מקבל ה"מתנתא טמירתא" — **לא ניחא** ליה לנותן **דליקני** את המתנה. (6)

איבעיא להו בני הישיבה:

כמו **מודעא לחברתה**, שאם כתב אחר ה"מתנתא טמירתא" שטר מתנה לאחר, בטילה אף המתנה האחרת שכתב, ומשום שלא עשה זה את ה"מתנתא טמירתא" אלא משום שאנוס היה ליתן במתנה לשני, וכדי שלא יתבענו לקיים את המתנה, כתב לפני זה מתנה אחרת, כדי שיוכל לטעון "כבר נתתיה לאחר", שלכך עשה לכתחילה שטר זה.

אמר רב פפא: **הא דאמרינן** משמיה **דרבא** דהויא מודעא לחברתה, **לאו כפירוש איתמר אלא מכללא איתמר**, [לא אמר כן רבא במפורש, אלא שהבין מי שהבין כן מתוך מעשה שהיה]:

דמעשה **בחהו גברא דאזל לקדושי אתתא**, אמרה ליה האשה למקדש קודם שקידשה "אי כתבת לי **כולהו נכסיך**, **הוינא** לך לאשה, **ואי לא** כתבת לי — **לא הוינא** לך לאשה"; אזל המקדש ואכן **כתביה** לה לאותה אשה **לכולהו נכסי** כאשר ביקשה. **אתא בריה קשישא** של המקדש קודם שכתב ומסר לאשה את השטר, **ואמר** ליה לאביו המקדש "וההוא **גברא** **מה תהוי עליה**"?! **אמר** להו המקדש **לפהדי זילו אטמורו בעבר ימינא** **וכתבו** ליה שטר על כל נכסיו".

[מעשה באדם שהלך לקדש אשה, והתנתה עמו המתקדשת שיכתוב לה תחילה את כל נכסיו, ואכן החליט לעשות כן, ומשמע כן בנו הגדול אמר הוא לאביו "ומה יהא עלי"?!], ולכן ציוה האב לעדים שיכתבו בהיחבא במקום הנקרא "עבר ימינא" —

6. לכאורה נראה שעיקר החילוק הוא, על פי המבואר לעיל שמודעא אינה מבטלת את המתנה

6. לכאורה נראה שעיקר החילוק הוא, על פי המבואר לעיל שמודעא אינה מבטלת את המתנה